Rahvusarhiiv

Filmide digiteerimise projektid Rahvusarhiivis

KADI SIKKA

RA uurijatund, 12.01.2022

FILM

1. projekt 2020-2022: **120 tundi**

- kroonikafilmid (1940-1967)

2. projekt 2021-2023: **125 tundi**

- mängu-, dokumentaal- ja kroonikafilmid (1940-1993)

Filmide valik

- tegevuskava tingimused
  - ajakava
  - eelarve
  - SF kriteeriumitele vastavad tegevused
- sisulised kriteeriumid
- tehnilised kriteeriumid

Nõukogude Eesti nr 4, 1950
3. pala: Päev Tallinna Kinostuudios
EFA.203.f.664

1. projekt: sisu eripära ja valik

1. Kroonikafilmid on uurijate **tihedas kasutuses** juba täna.
2. Siinse elu ja inimeste kajastamine pika ajavahemiku jooksul (**32 aastat**).
3. Unikaalne sisu, dokumentaalne väärtus ja **suur uurimispotentsiaal**: lavastuslikust eksperimentaalseni.
4. **Ringvaadete kõrgaeg** (suurem uudisväärtus, sest ilmusid tihti).
5. **Lai teemade- ja valdkondade ring** (140 tundi = u 6000 pala).
6. Kergesti vastuvõetav ja **atraktiivne ka tänasele publikule** (lühikesed lõigud).
7. **Taaskasutust soosiv formaat** (paladeks jaotumine).

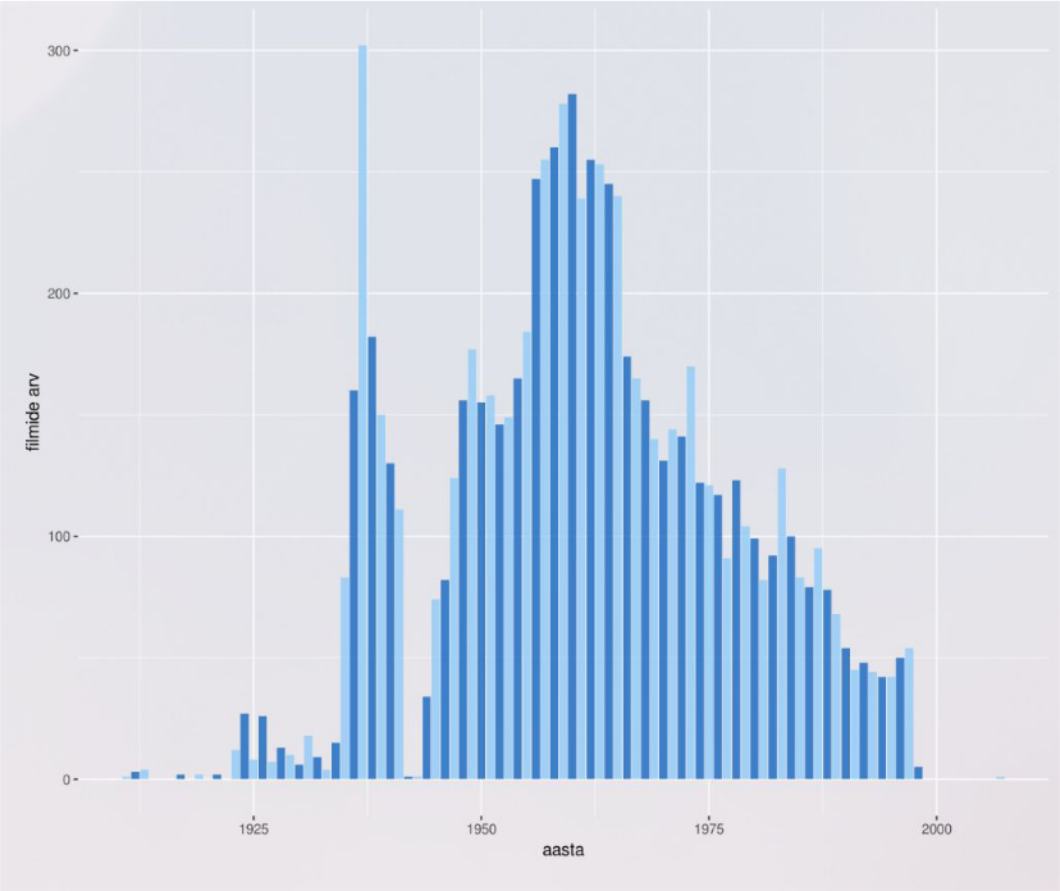

Eestis toodetud kroonikapalade koguarvu dünaamika 1912–2017. Allikas: Eesti Filmi Andmebaas, 2022

Ringvaate ülesehitus

- Üks filmiteos koosneb enamasti neljast kuni seitsmest lühemast palast, kogupikkusega u 5-8 minutit.
- Lühikesed ülevaatlikud palad harilikult u 1,5-3 minutit.
- Tootmise kõrgaeg 1950. aastate lõpp ja 1960. aastate algus, mil linastus 52 ringvaadet aastas (sh temaatilised ringvaated).

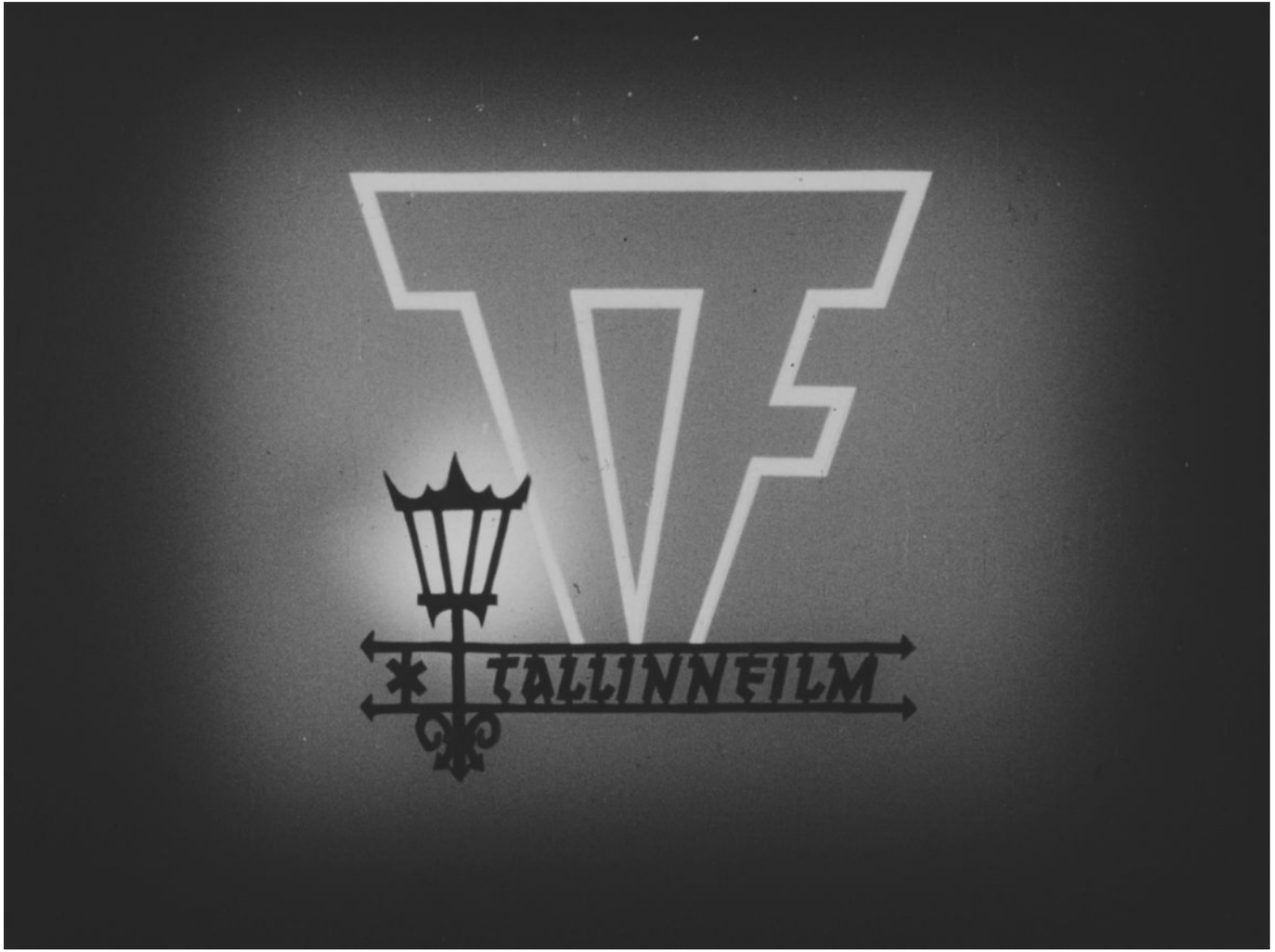

Nõukogude Eesti nr 16, 1961
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 1. pala:
Balti soojuselektrijaama ehitusel
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 2. pala:
Gagarini nim sovhoosis
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 3. pala:
Juuksuritöökoda Noorus
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 4. pala:
Uus impulsslamp Fil-3
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 5. pala:
Kalapüük Kahala järvel
EFA.203.f.1301

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 6. pala:
Võõrkeelt õpitakse esimeses klassis
EFA.203.f.1301

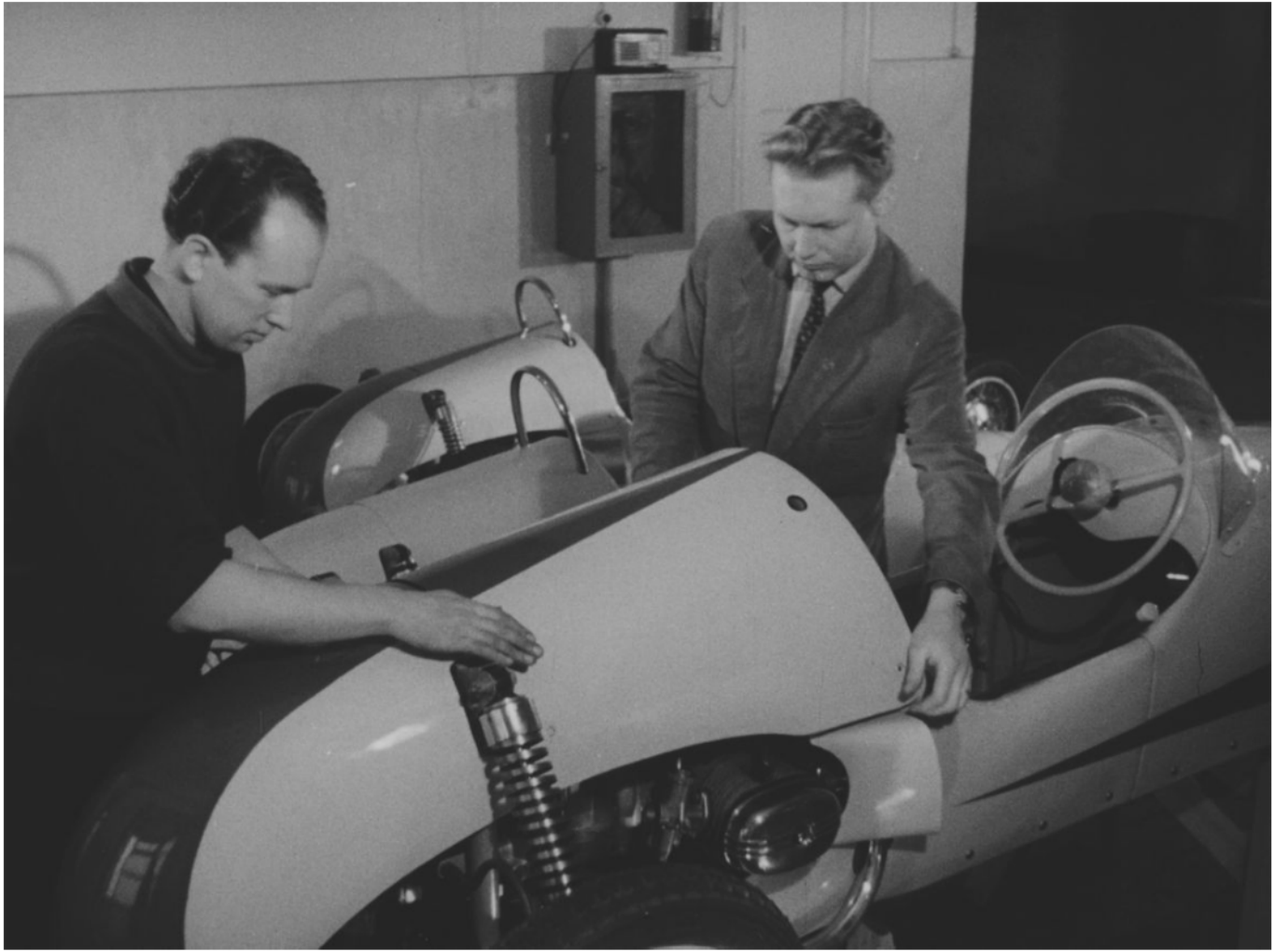

Nõukogude Eesti nr 16, 1961, 7. pala:
Ehitatakse võidusõidumasinaid
EFA.203.f.1301

Teemad

Nõukogude Eesti nr 2, 1946
1. pala: Mikrofoni ees on Rahvuste Nõukogu saadikukandidaat sm. L. Illison
EFA.203.f.494

Nõukogude Eesti nr 36, 1958
5. pala: Veealused turistid
EFA.203.f.1090

Nõukogude Eesti nr 9, 1968
5. pala: P.-E. Rummo luuletus
EFA.203.f.1639

Nõukogude Eesti nr 23, 1969
6. pala: Viimne reliikvia
EFA.203.f.1688

Nõukogude Eesti, 1946
EFA.203.f.932

Nõukogude Eesti nr 9, 1968
3. pala: Algas liikluskuu
EFA.203.f.1639

Sõprusmatš, 1956
EFA.203.f.1039

Nõukogude Eesti nr 48, 1957
6. pala: Kaubanduspalatis
EFA.203.f.1028

Autorid

Semjon Školnikov

1918-2015

Tallinnfilmi operaator/režissöör
377 NE ringvaadet

Semjon Školnikov
foto: Valdur-Peeter Vahi, 1962
EFA.332.0.66005

Reet Kasesalu

1929

Tallinnfilmi režissöör
199 NE ringvaadet

Reet Kasesalu
foto: Valdur-Peeter Vahi, 1965
EFA.332.0.80723

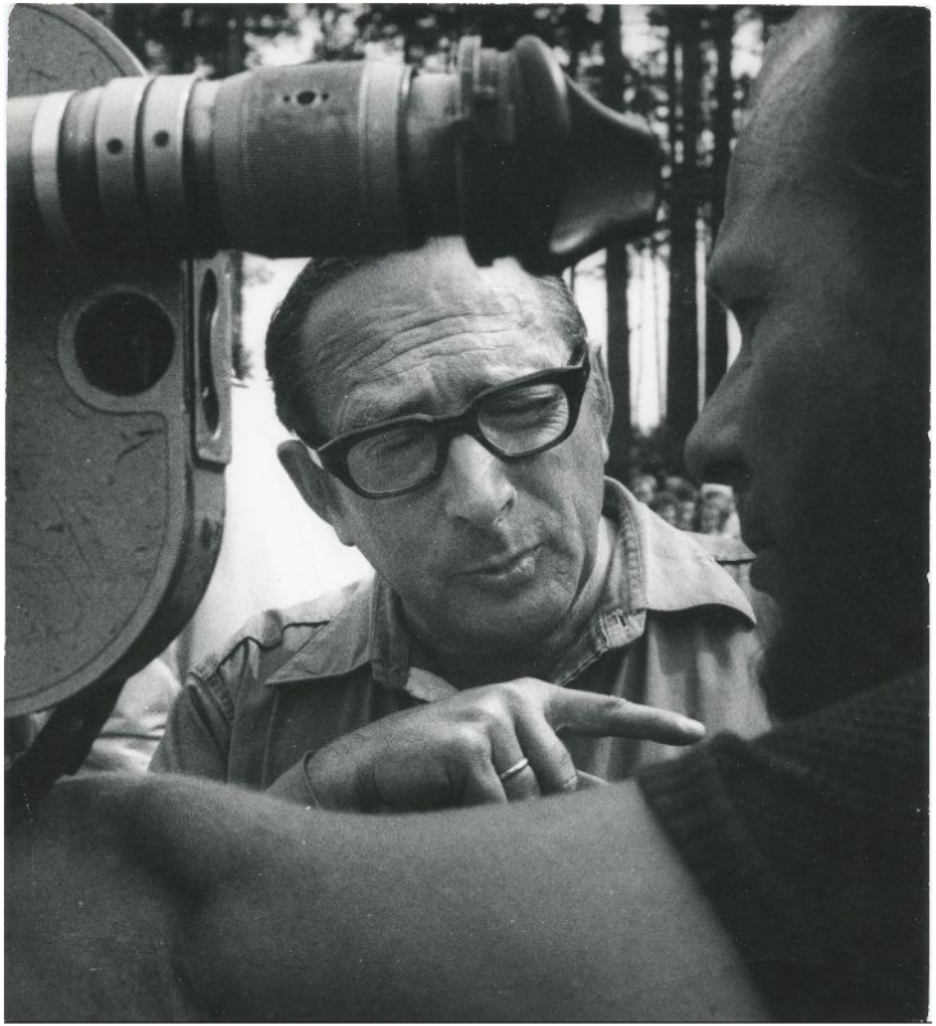

Ülo Tambek

1922-1979

Tallinnfilmi režissöör
66 NE ringvaadet

Dokumentaalfilmi “Hea saak” võtetel, Ülo Tambek ja Peeter Tooming
foto: Peeter Ülevain, 1976
EFA.203.0.332858

Peeter Tooming

1939-1997

Tallinnfilmi operaator/režissöör
167 NE ringvaadet

Peeter Tooming dokumentaalfilmi “Nõukogude Eesti” võtetel
fotograaf teadmata, 1976
EFA.203.0.223909

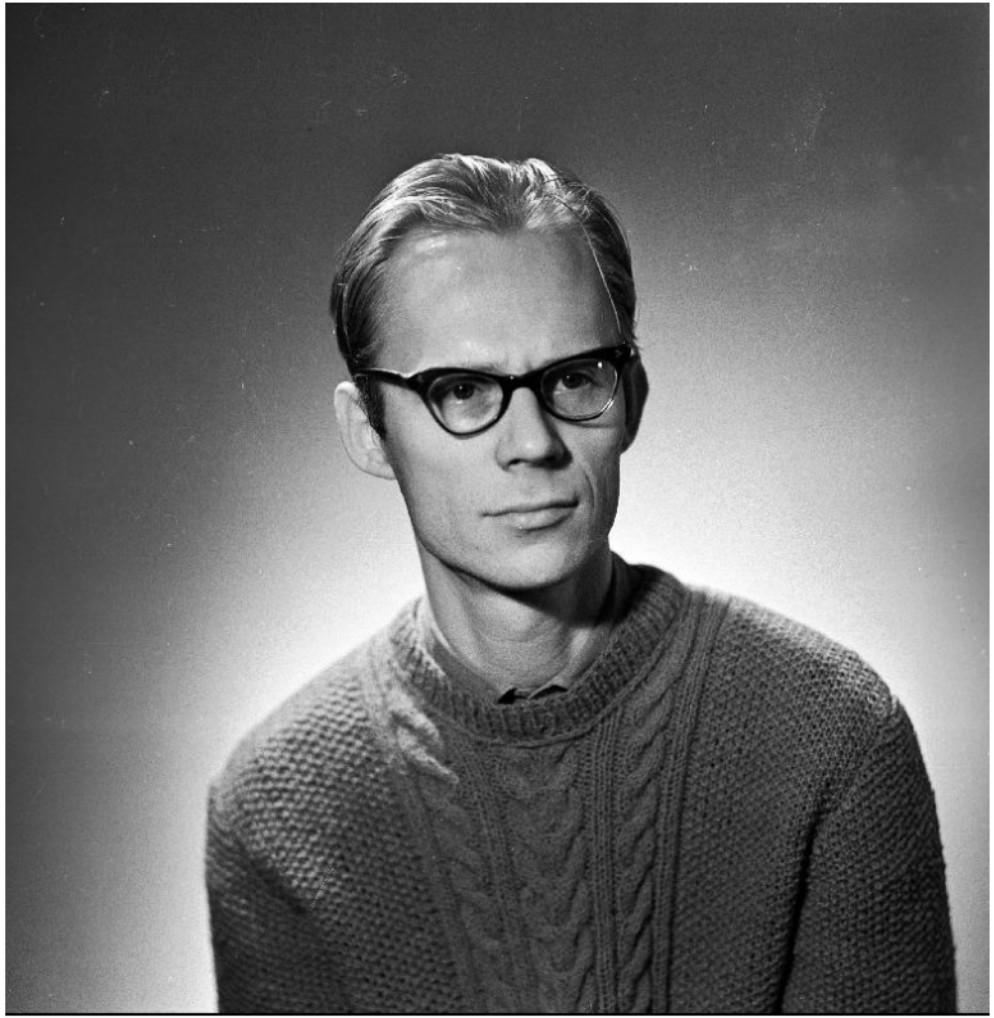

Peep Puks

1940

Tallinnfilmi režissöör/toimetaja
26 NE ringvaadet

Peep Puks
foto: Tallinnfilmi fotolabor, 1966-67
EFA.203.0.233112

Ringvaated filmiarhiivis

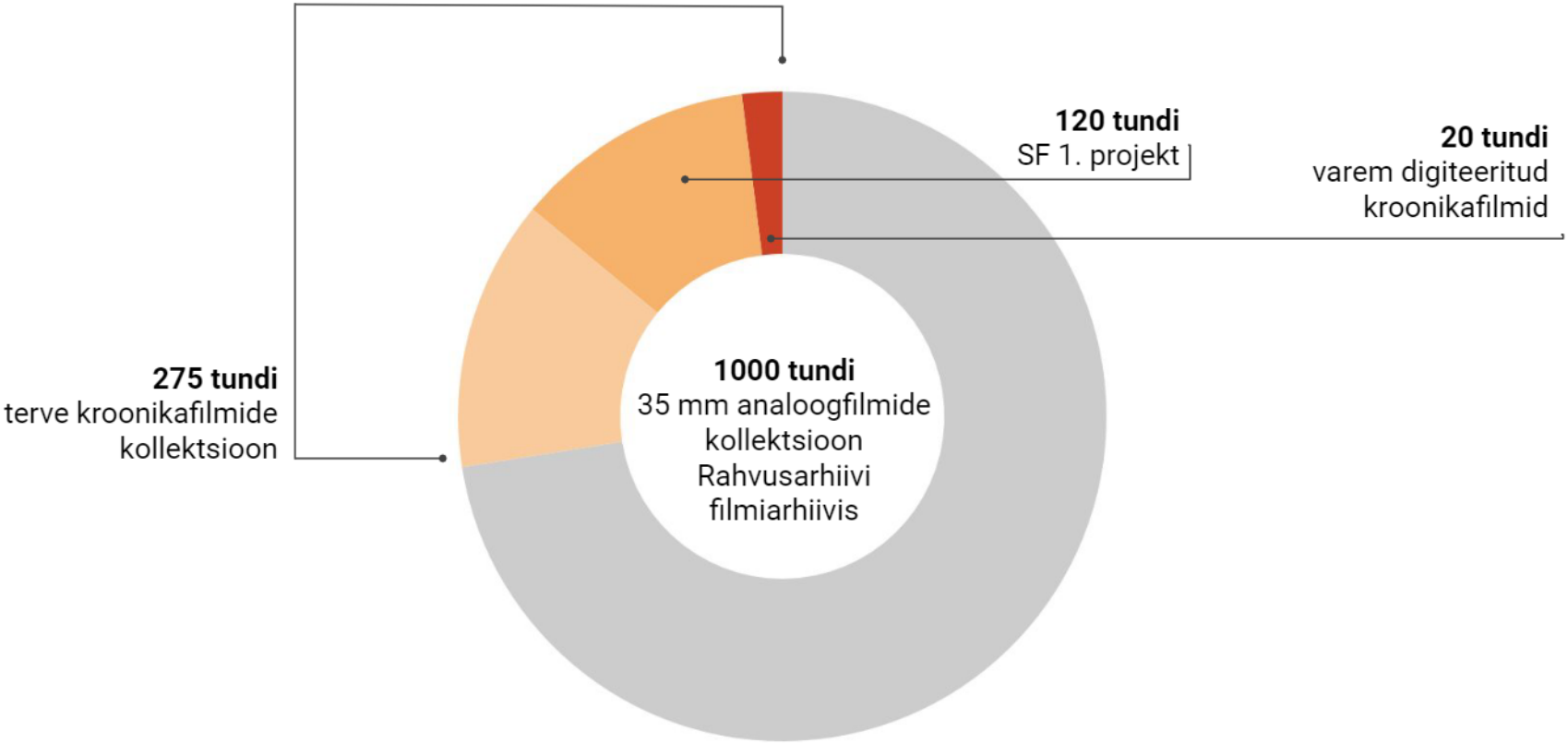
120 tundi
SF 1. projekt
20 tundi
varem digiteeritud kroonikafilmid
275 tundi
terve kroonikafilmide kollektsioon
1000 tundi
35 mm analoogfilmide kollektsioon Rahvusarhiivi filmiarhiivis

“Estonia Film”

“Eesti Kultuurfilm”

“Nõukogude Eesti”

“Eesti Kroonika”

1919-1932
Estonia Film

1931-1941
Eesti Kultuurfilm

1940-1988
Eesti Kultuurfilm,
Kinokroonika Eesti Stuudio,
Tallinna Kinostuudio,
Tallinnfilm

1989-1998
Tallinnfilm

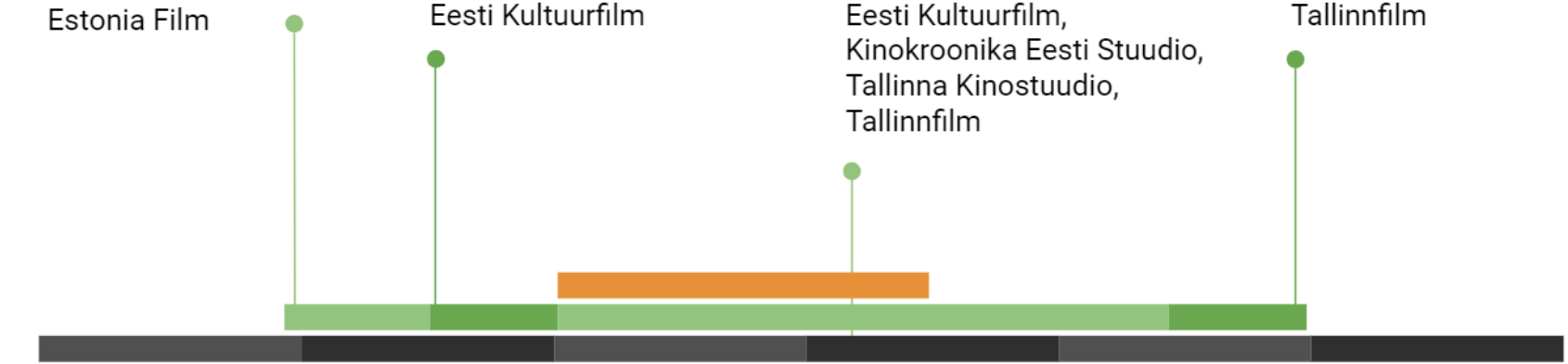

Filmide valik: tehnilised kriteeriumid

- tehnilise ja füüsilise seisukorra poolest ühtlane materjal
- 35 mm mustvalge filmilint

- Tallinna ja Rakvere hoidlatest
- filmi komplektiosad: N, P, DP, DN, H, sh nitro- ja atsetaatfilm

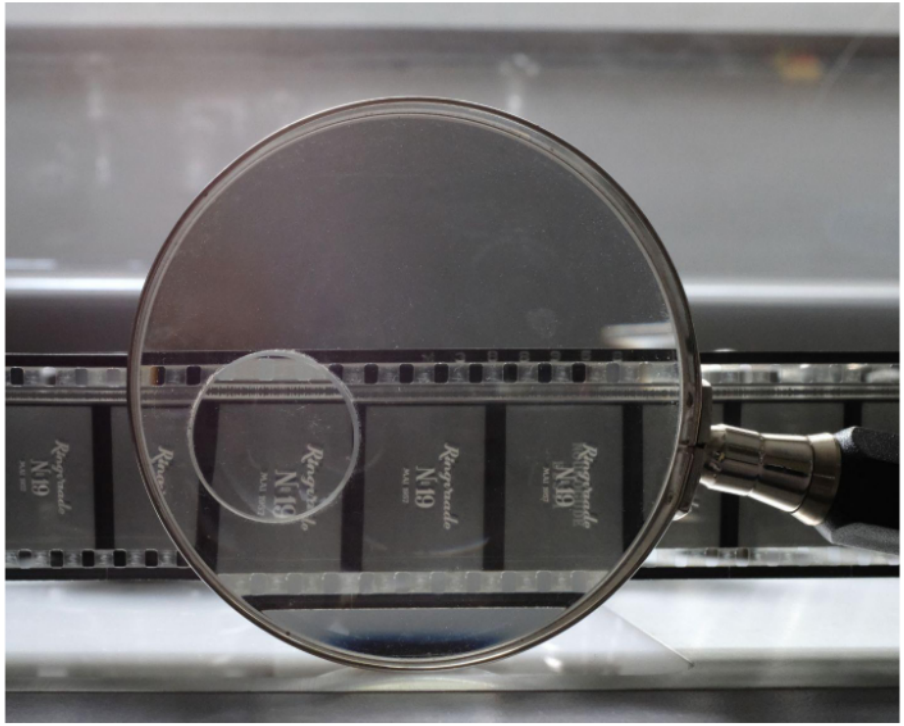

Foto: Kadi Sikka

Ettevalmistus
Digiteerimine ja järeltöötlus
Kirjeldamine
Avaldamine

Väljakutsed

- Maht
  - filmirullide ja failide logistika
- Automaatne vs manuaalne töövoog
  - konserveerimisel, digiteerimisel, järeltöötlusel, kvaliteedikontrollis
- Tihe graafik
  - piiratud aeg, suur ja rahvusvaheline töögrupp pandeemia tingimustes

Partnerid

Digiteerimine ja järeltöötlus (sh sünkroniseerimine):

- Prasad Corporation Private Limited (India, Suurbritannia)
- Ratus OÜ (Eesti)
- Orbital Vox Studios (Eesti)

Kirjeldamine:

- MTÜ Eesti Filmi Andmebaas (Eesti)

Foto: Kadi Sikka

Töövoog

1. Ettevalmistus digiteerimiseks (Tallinn)
2. Scanity skanneri transport Tallinnasse (Saksamaa)
3. Digiteerimine, sünkroniseerimine
4. Järeltöötlus (India)
5. Kvaliteedikontroll - Prasad
6. Kvaliteedikontroll - RA
7. Failide säilitamine - LTO+server
8. Veebikoopiate andmebaasi laadimine
9. Kirjeldamine
10. Projekti juhtimine - RA
11. Projekti juhtimine - Prasad (Suurbritannia)

Töövoog

1. Ettevalmistus digiteerimiseks (Tallinn)
2. Scanity skanneri transport Tallinnasse (Saksamaa)
3. Digiteerimine, sünkroniseerimine
4. Järeltöötlus (India)
5. Kvaliteedikontroll - Prasad
6. Kvaliteedikontroll - RA
7. Failide säilitamine - LTO+server
8. Veebikoopiate andmebaasi laadimine
9. Kirjeldamine
10. Projekti juhtimine - RA
11. Projekti juhtimine - Prasad (Suurbritannia)

Inimesed

1.	Konserveerimine, puhastamine, hoidla haldus ja transport (RA)	7
2.	Skanneri operaator ja andmehaldur (Prasad)	2
3.	Järeltöötlus ja kvaliteedikontroll (Prasad, Orbital Vox)	40+
4.	Kvaliteedikontroll (RA)	3
5.	Kirjeldamine (EFIS)	6
6.	Projekti juhtimine (RA)	2+
7.	Projekti juhtimine (Prasad, Ratus)	2

Uurimistöö

- Eesti Kunstiakadeemia: magistrant **Saara Kruus**
- TLÜ Balti filmi, meedia ja kunstide instituut: praktikant **Kati Vuks**

Foto: Kadi Sikka

Ettevalmistus

120 tundi (analoog)

10 miljonit kaadrit

196,000 meetrit filmilinti

924 filmirulli

Ajajoon: ettevalmistus

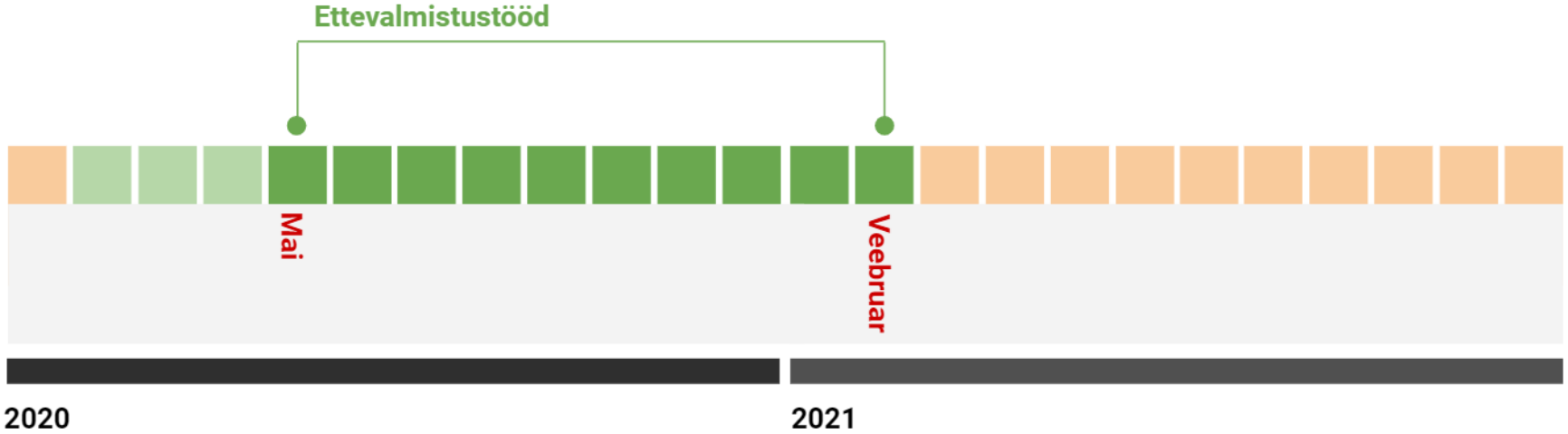

Ettevalmistus

- Komplektiosa valik
  - füüsiline seisukord (keemiliste, bioloogiliste ja mehaaniliste kahjustuste olemasolu ning ulatus);
  - tehniline seisukord (sh defektide olemasolu ja ulatus);
  - originaalsus (st filmi komplektiosa põlvkond);
  - terviklus (sh filmi komplektiosa pikkus, heli, vahetekstide, subtiitrite olemasolu jms).
- Tööd
  - lisati kaitserakordid, mis lihtsustavad filmilindi skannerisse laadimist;
  - parandati liitekohad, rebendid ja perforatsioon;
  - puhastati filmipuhastusmasinas.

hoidla
Foto: Kadi Sikka

komplektiosa valik ja konserveerimine

Foto: Kadi Sikka

konserveerimise töövahendid

Foto: Saara Kruus

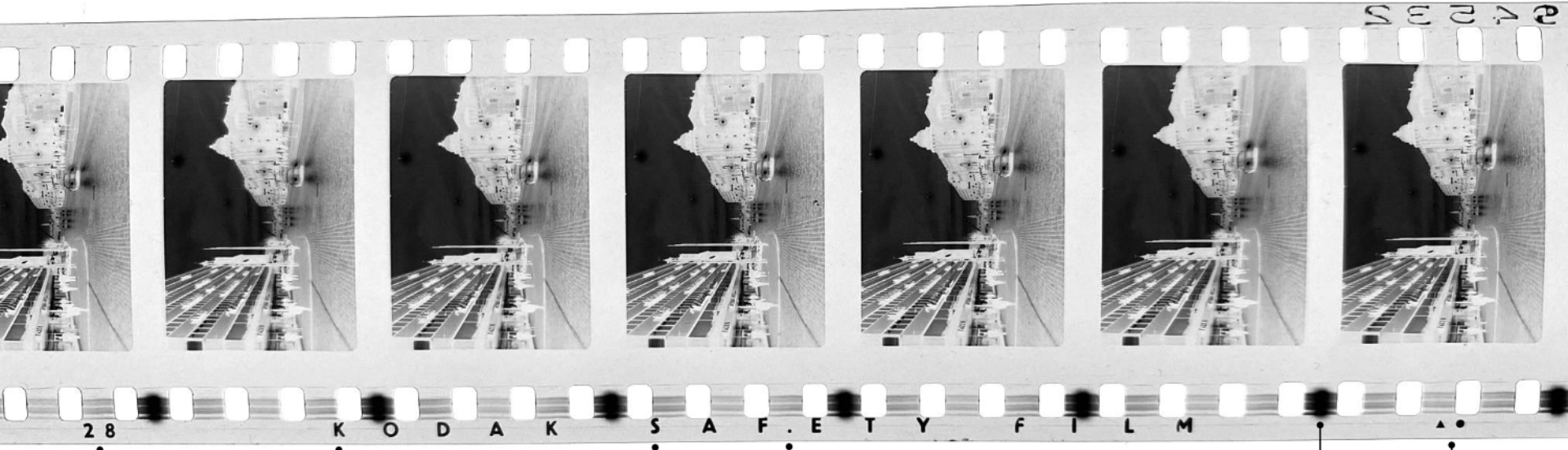

perforeerimismasina number (169)

lindi number

tootja

põhimik

tootmiskoht (Suurbritannia, Harrow)

tootmisaasta (1966)

EFA.203.f.1613

filmi põlvkonna tuvastamine

Nõukogude Eesti nr 28, 1961
6. pala: Vabariiklik teenistus- ja dekoratiivkoerte näitus Tallinnas
EFA.203.f.1313

Nõukogude Eesti nr 38, 1959
5. pala: Poistekoor (laulab
Aare Laanemets)
EFA.203.f.1219

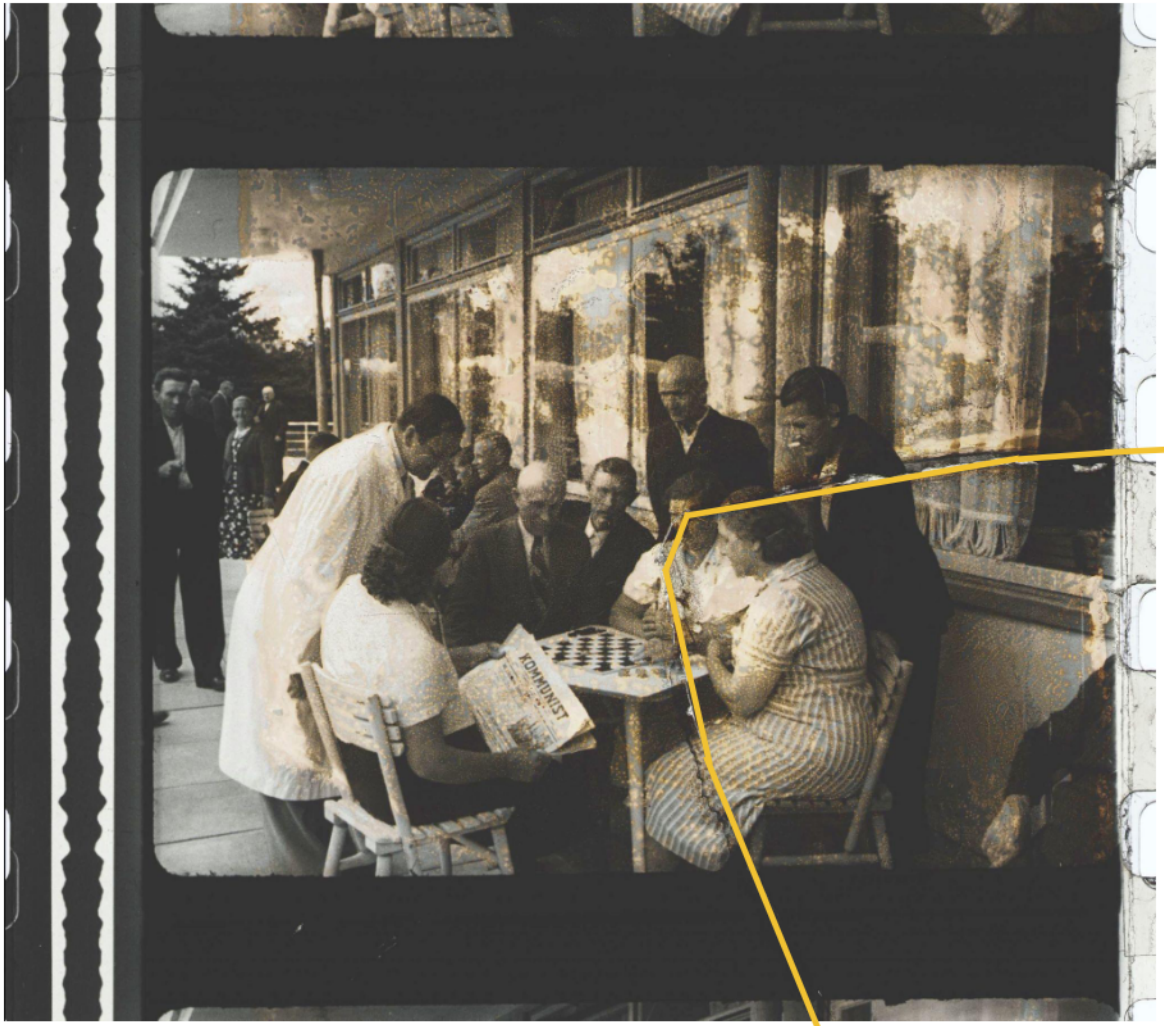

mehaanilised ja keemilised kahjustused

Nõukogude Eesti nr 1, 1940
4. pala: Tööveteranid puhkusel
EFA.4.f.423

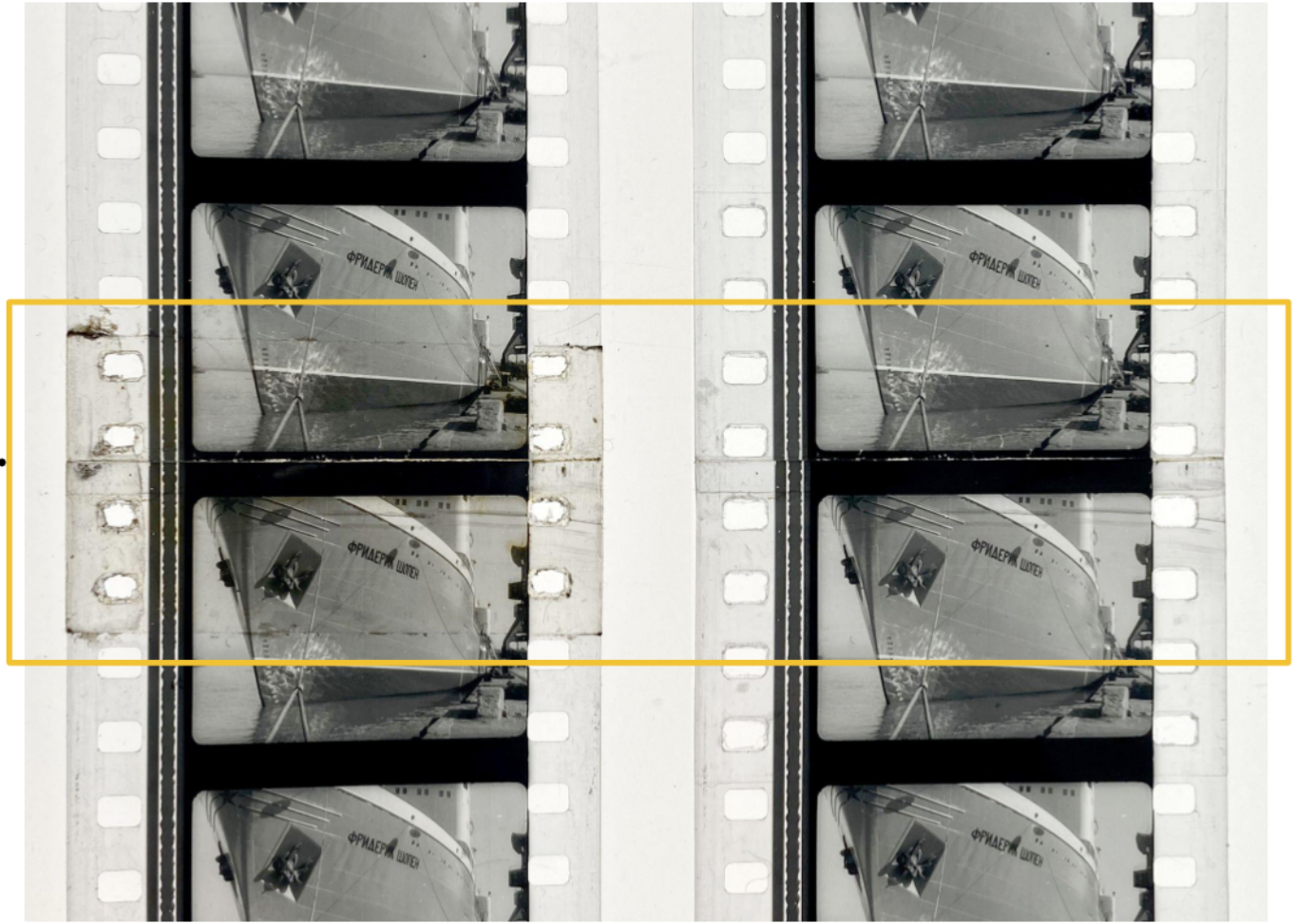

liitekoht enne
ja pärast
konserveerimist

Foto: Saara Kruus

vana kleeplindi
eemaldamine

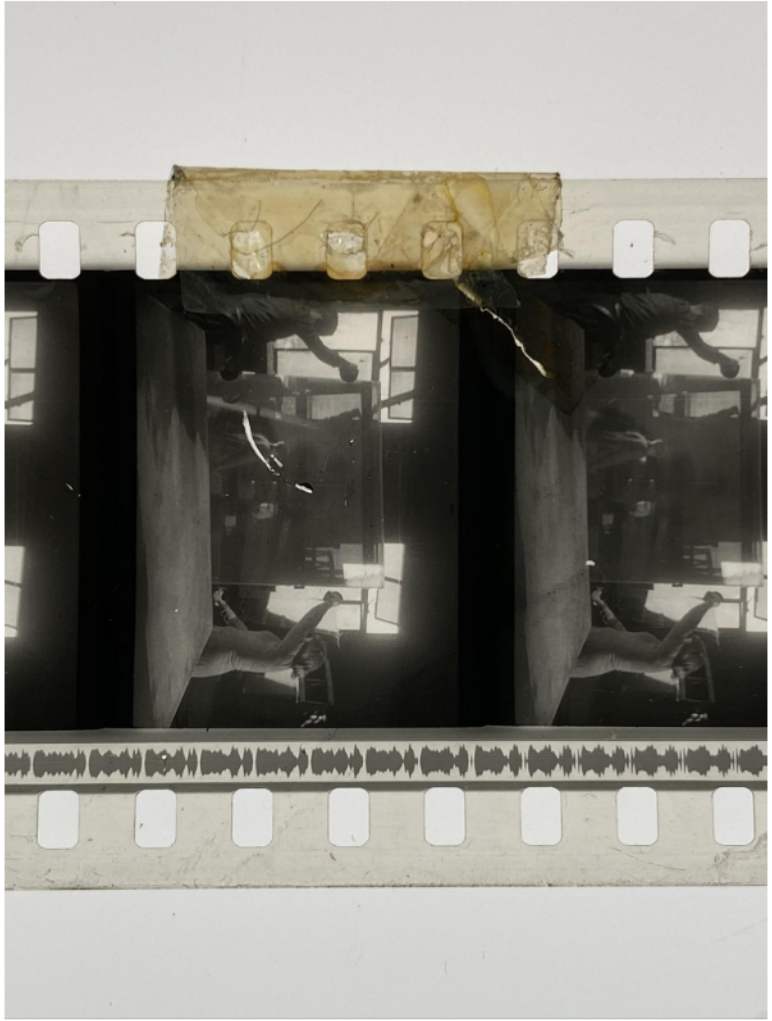

Foto: Saara Kruus

vana kleeplindi
eemaldamine

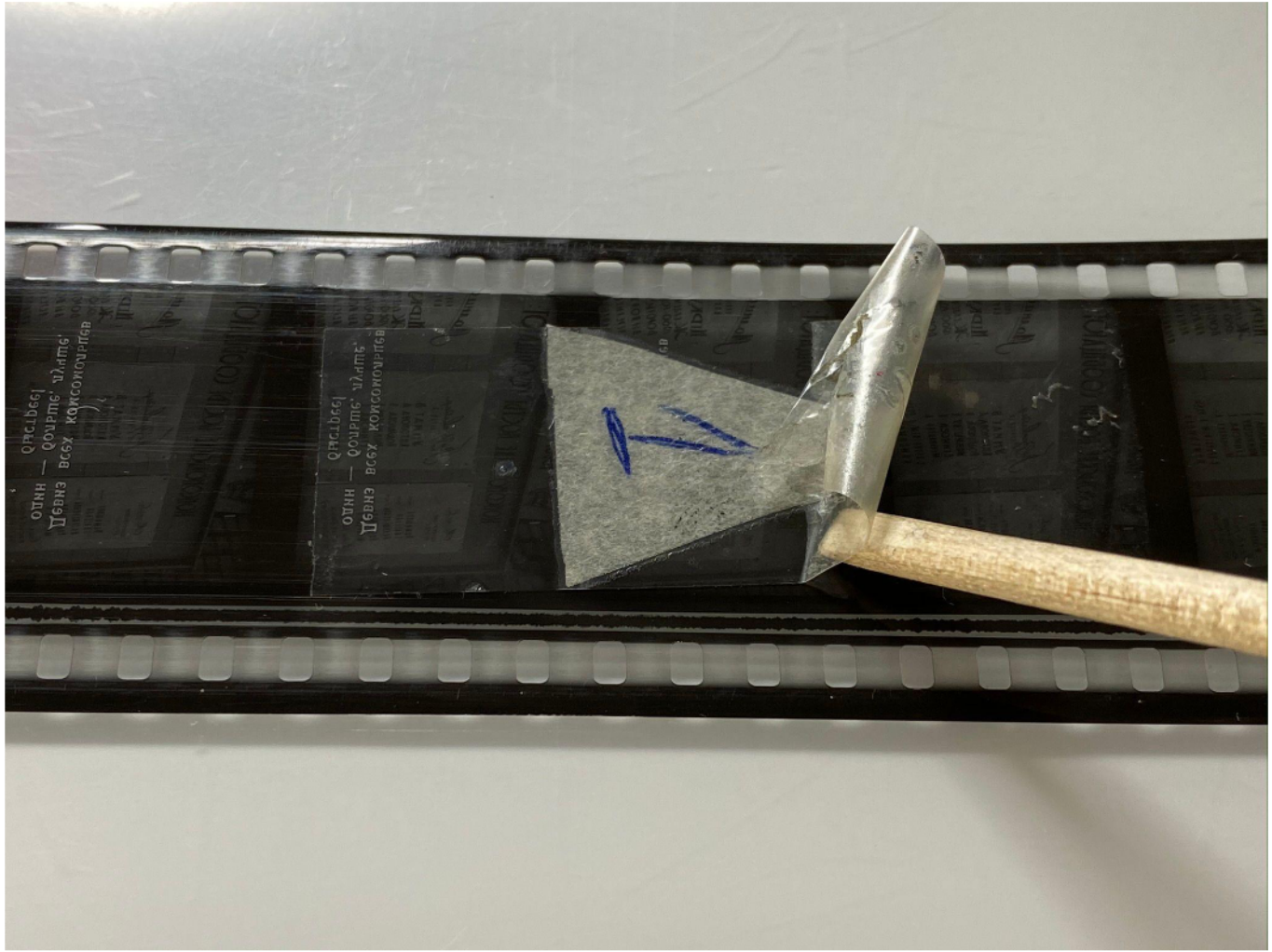

Foto: Saara Kruus

perforatsiooni-
avade kontroll ja
parandamine

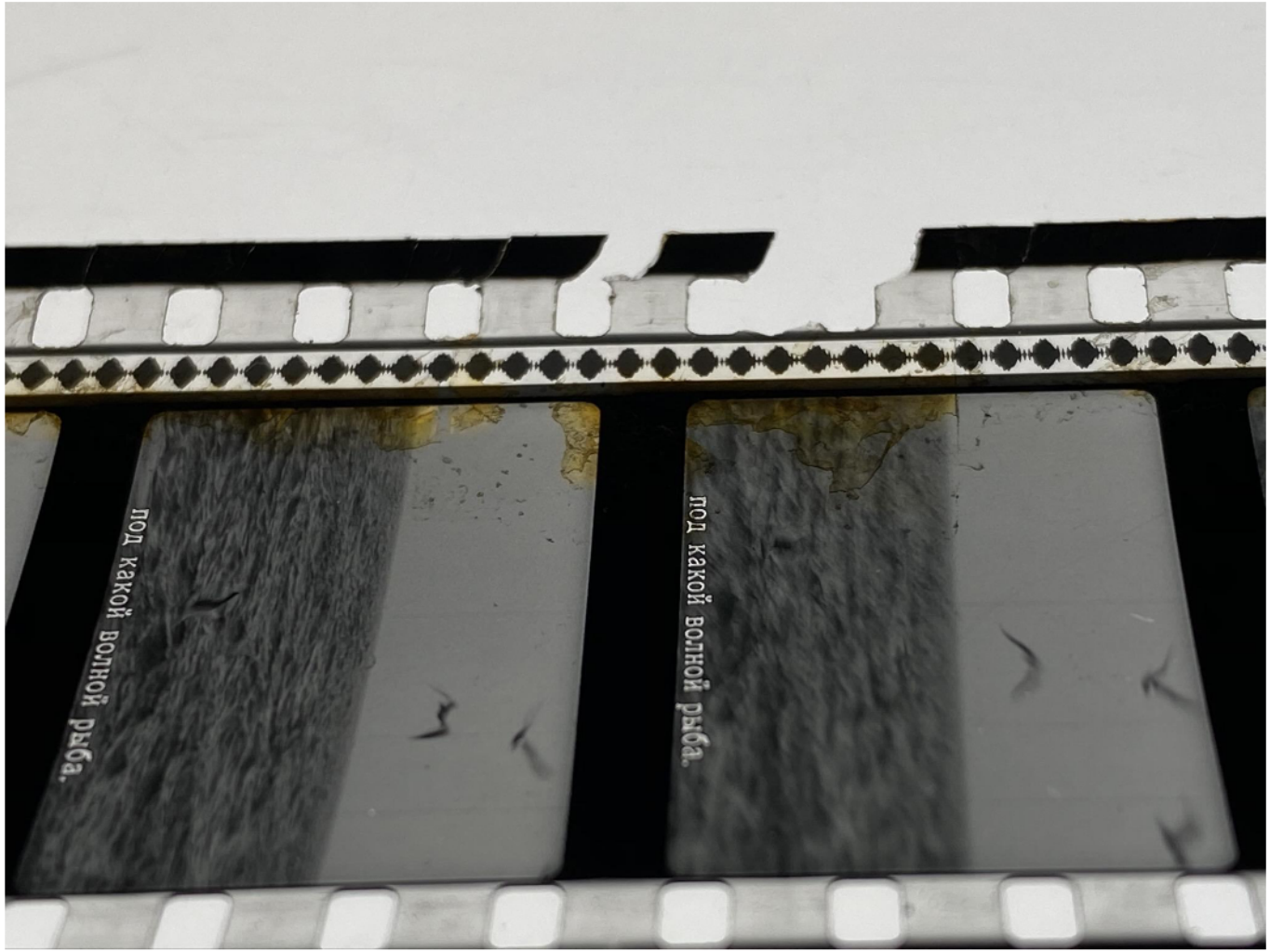

Foto: Saara Kruus

liitekoha
parandamine

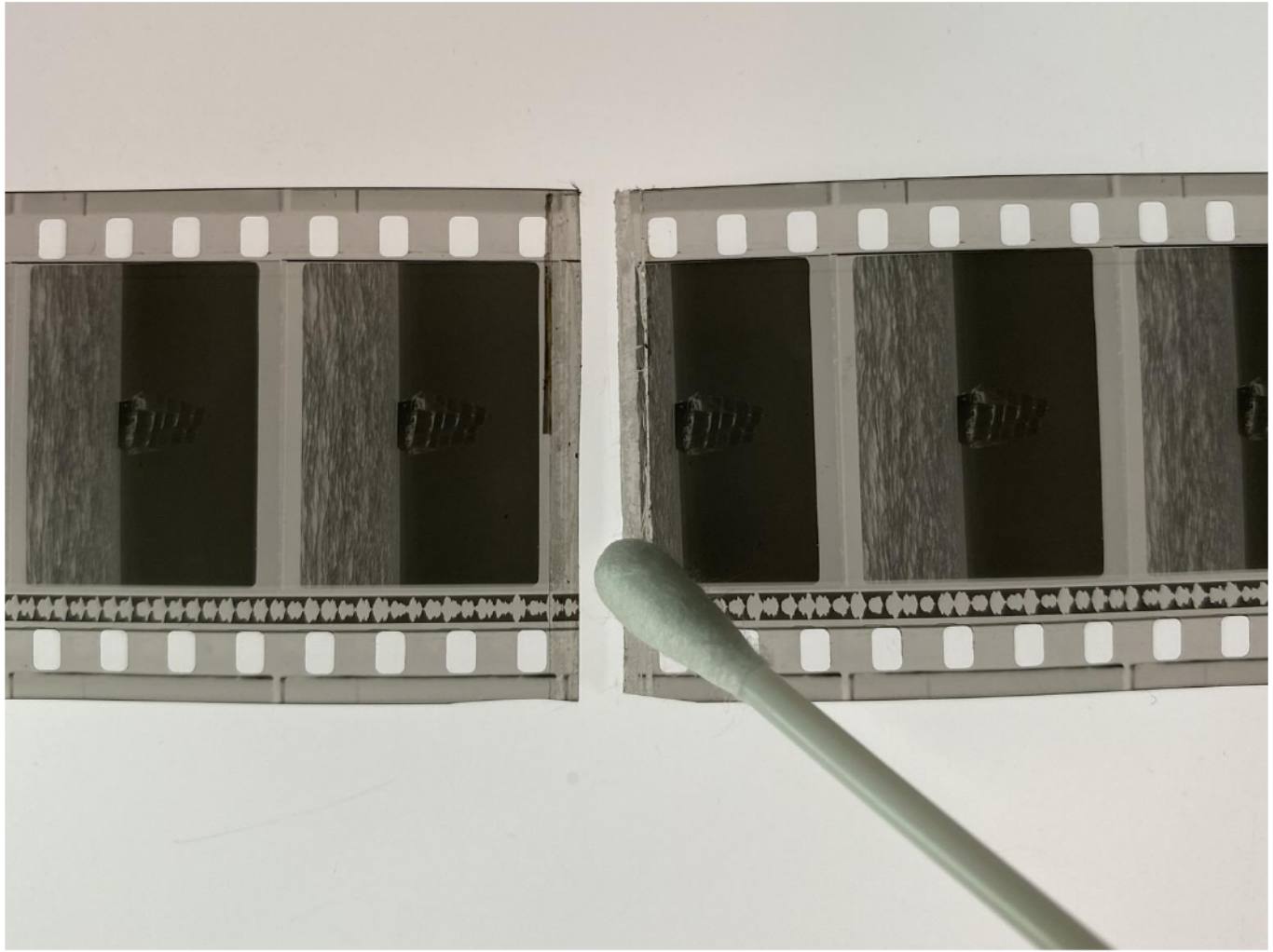

Foto: Saara Kruus

rebestuste
parandamine

Foto: Saara Kruus

puhastamine

Foto: Kadi Sikka

Digiteerimine ja järeltöötlus

Ajajoon: digiteerimine ja järeltöötlus

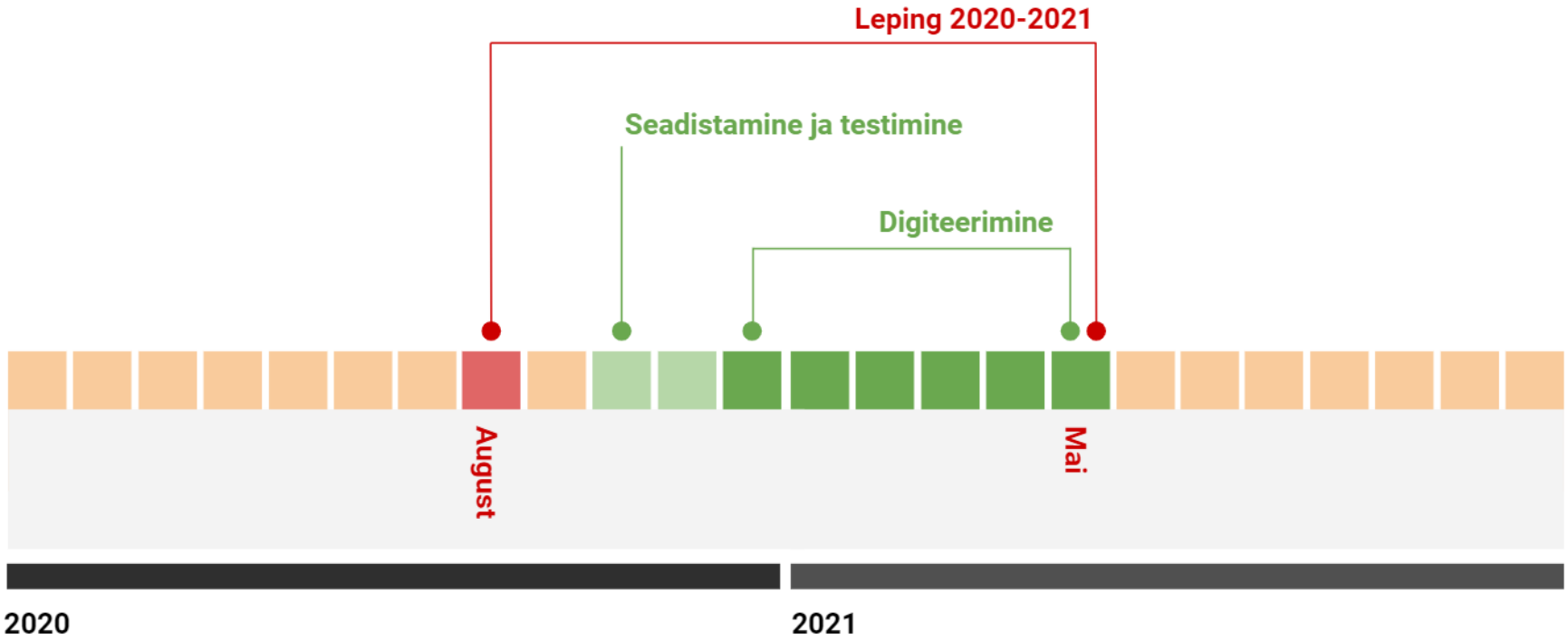

digiteerimine

Foto: Aap Tepper

digiteerimine

Foto: Kadi Sikka

järeltöötlus
(kadreerimine,
valguse määramine,
stabiliseerimine,
sünkroniseerimine)

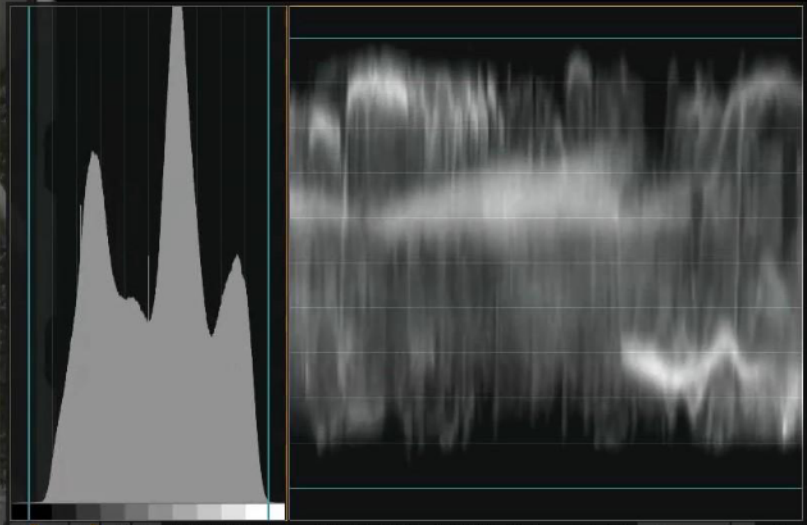

H + W S C 4096x3112, 24.00fps, efa0203_f_00859_est_01-0-01_00_dn_a_4K_t_PR Settings

Solo
Create Delete
Group Un-Group
Nest

efa0203_f_00859_est_01-0-01_00_dn_a_4K_t_PR[1] 3851 [3851] 34

Overlay R G B M L A Mon

0 10110

Settings Trays Animate Source S 3851 0 Range Undo Redo Reset

QuickTime Media Framing
Balance Primary Numeric
Curves Vectors LUT
Canvas Qualifier Masks
Fill/Matte Inputs
Fetch.. Plug-ins.. Camera
Load.. Save.. Config

Offset		Pre-Gain		Color-A		Lift		Gamma		Gain		Color-B	
Master	0.000	Master	0.000	Hue Shift	0.000	Master	-34.420	Master	0.906	Master	89.200	Hue Shift	0.000
Red	0.000	Red	0.000	Saturation	100.000	Red	0.000	Red	1.000	Red	0.000	Saturation	100.000
Green	0.000	Green	0.000	Lightness	100.000	Green	0.000	Green	1.000	Green	0.000	Lightness	100.000
Blue	0.000	Blue	0.000			Blue	0.000	Blue	1.000	Blue	0.000		

Tone				Temperature		Aperture		Noise	
Contrast	110.00	S-Curve	0.000	Kelvin	0.000	Defocus	0.00	Add	0.0000

Trim Copy Paste..
0

Animation (Color)
Off Manual Auto
Set Key Trim Key

Activate Windows
Go to Settings to activate Windows.

4K TIFF
16 bit RGB / 96 MB

perforatsiooniavad

optiline heliriba

eelnev ja järgnev kaader

Nõukogude Eesti nr 22, 1964, 5. pala: Ujumisvõistlused Georg Otsa rändkarikale
EFA.203.f.1481

4K MOV
ca. 60 GB

HD MOV
ca. 8 GB

HD MP4
ca. 300 MB

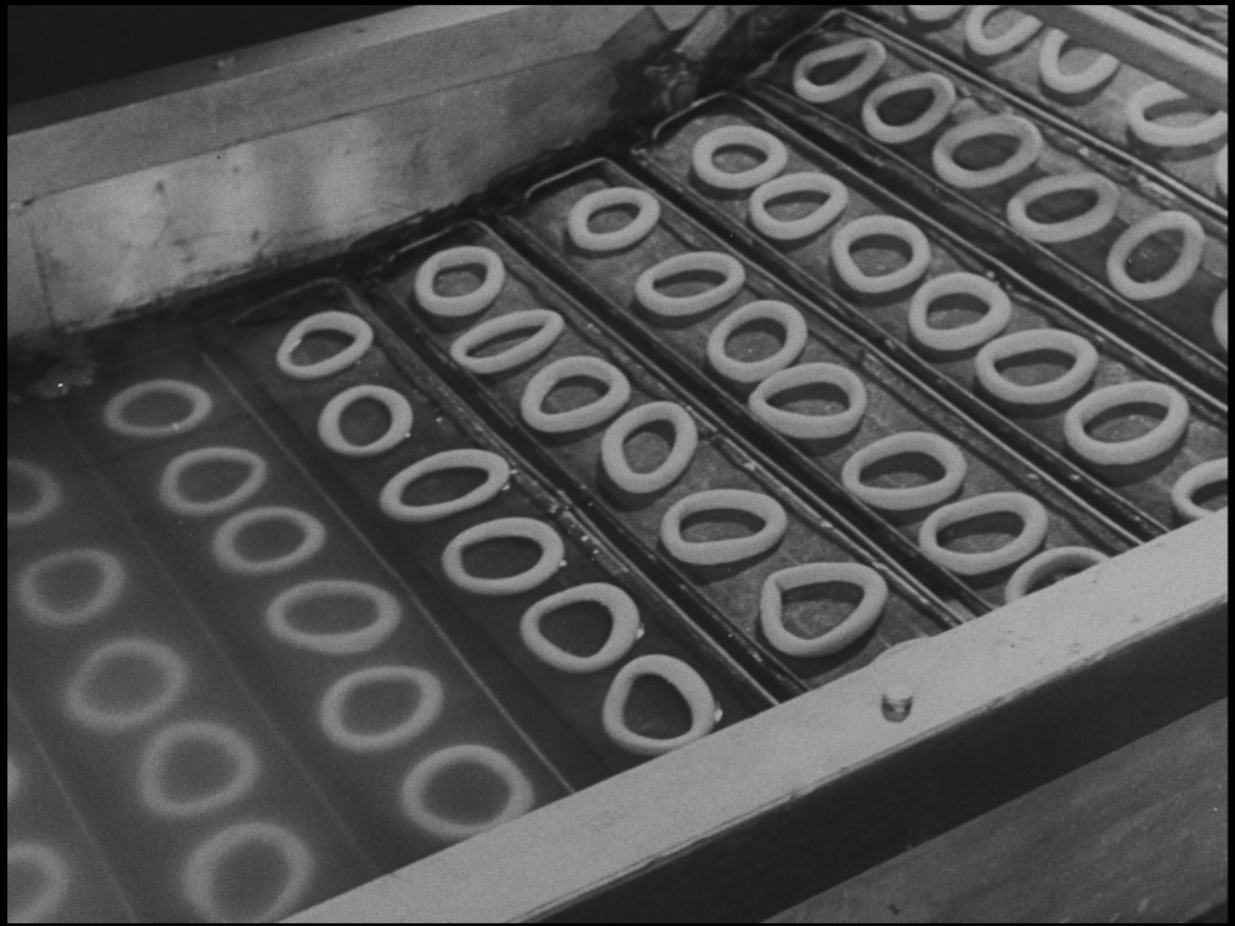

Nõukogude Eesti nr 16, 1954, 4. pala: Uus tsehh (tööprotsess Tallinna leivatehase nr. 2 barankatsehhis)
EFA.203.f.860

120 tundi (digi)

Säilituskoopiaid (TIFF, WAV, EDL failid):	**10,434,896 faili =**	**955 TB**
Kasutuskoopiaid (4K ja HD MOV failid):	**1,756 faili =**	**65 TB**
Veebikoopiaid (HD MP4 failid):	**878 faili =**	**290 GB**

Kirjeldamine

Ajajoon: kirjeldamine

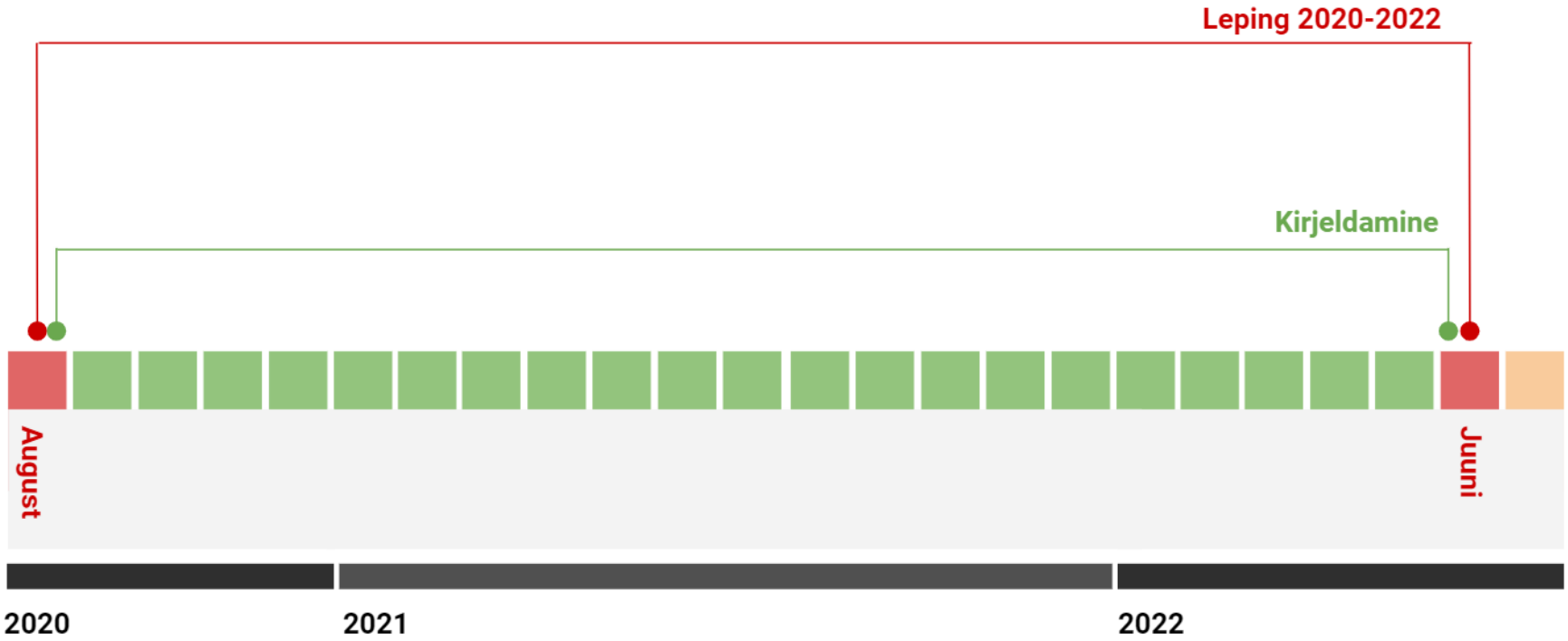

Kirjeldamine

Sisu- ja tehnilised andmed

- Eesti Filmi Andmebaas
  EFIS: www.efis.ee

- RA filmiinfosüsteem
  FIS: www.eha.ee/fa/public
  tulevikus Meediateek

Uuri lisaks

- Rahvusarhiivi ajaveebis: Kati Vuks "Mustvalgete kroonikafilmide kirev maailm"
- Rahvusarhiivi ühismeedias: Facebook, Instagram
- Eesti Filmi Andmebaasis EFIS ja RA infosüsteemis FIS ➡ Meediateek

Foto: Kadi Sikka

Rahvusarhiiv

AITÄH!

KADI SIKKA / kadi.sikka@ra.ee

RA uurijatund, 12.01.2022